ЗМІСТ

1. УКРАЇНА ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ 14

1.1. Українська практика вирішення спорів у сфері застосування ст. 2 ЄКПЛ 14

1.1.1. Акти Верховного Суду України у сфері дії ст. 2 ЄКПЛ 14

Ухвала Верховного Суду України від 16 червня 2011 р. 14
Ухвала Верховного Суду України від 30 жовтня 2009 р. 21
Ухвала Верховного Суду України від 31 липня 2009 р. 26
Ухвала Верховного Суду України від 12 березня 2010 р. у справі П. О. В. 32
Ухвала Верховного Суду України від 12 березня 2010 р. у справі Д. С. 39
Ухвала Верховного Суду України від 12 березня 2010 р. у справі К. О. 44
Ухвала Верховного Суду України від 24 травня 2011 р. 50

1.1.2. Питання заміни в Україні смертної кари довічним ув'язненням 62

Висновок Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо скасування смертної кари в Україні від 7 червня 1999 р. 62

Перша щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України «Стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні», від 28 листопада 2000 р. (*витяги*) 64

Четверта щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні», 2006 р. (*витяги*) 69

Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Стан дотримання Україною європейських стандартів з прав і свобод людини» від 22 жовтня 2010 р. 73

Лист заступника Міністра юстиції України І. Ємельянової в. о. Голови Верховного Суду України П. Пилипчуку від 20 лютого 2006 р. 78

Лист члена науково-консультативної ради
при Верховному Суді України професора В. Сташиса
заступнику голови Верховного Суду України
В. Маляренку від 30 жовтня 2000 р. 81

Ю. Баулін. Скасування смертної кари: досвід України..... 82

Відповідь професора П. П. Андрушка на запит судді
Верховного Суду України М. А. Мороза з питання
про можливість призначення довічного позбавлення волі
особам, які вчинили умисне вбивство
до 29 грудня 1999 р. 93

Постанова № 4 Пленуму Верховного Суду України
від 4 червня 2010 р. «Про звернення до Конституційного
Суду України з конституційним поданням щодо офіційного
тлумачення положень частини другої статті 4, частин
першої та четвертої статті 5, частини третьої статті 74
Кримінального кодексу України, статті 73 Закону України
“Про Конституційний Суд України”»..... 99

Конституційне подання Верховного Суду України щодо
офіційного тлумачення положень частини першої статті 58,
пункту 22 частини першої статті 92, частини другої статті 152
Конституції України, частини другої статті 4, частин першої
та четвертої статті 5, частини третьої статті 74 Кримінального
кодексу України та частини другої статті 73 Закону України
«Про Конституційний Суд України» 100

Звернення зборів суддів Верховного Суду України
до Генерального прокурора України В. П. Пшонки
від 14 листопада 2011 р. 112

Звернення суддів Верховного Суду України
до Генерального прокурора України та
Вищої ради юстиції від 14 листопада 2011 р. 117

Звернення зборів суддів Верховного Суду України
до Вищої ради юстиції від 14 листопада 2011 р..... 118

Звернення зборів суддів Верховного Суду України
до Ради суддів України від 14 листопада 2011 р. 123

С. Шапченко. Скасування смертної кари в Україні:
«діалектична логіка» двох рішень Конституційного Суду
України..... 130

2.ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА ТА МАТЕРІАЛИ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВА ЛЮДИНИ НА ЖИТТЯ 152

Конституція України (*витяги*) 152

Кримінальний кодекс України (*витяги*) 153

Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 24, 58, 59, 60, 93, 190-1 Кримінального кодексу України в частині, що передбачає смертну кару як вид покарання (справа про смертну кару), 29 грудня 1999 р., Справа № 1-33/99 № 11-рп/99 161

Загальна декларація прав людини, 1948 р. (*витяг*) 171

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, 1966 р. (*витяг*) 171

Другий Факультативний протокол до Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, що стосується скасування смертної кари від 15 грудня 1989 р. 173

Сіракузькі принципи тлумачення обмежень і відступів від положень Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, 1985 р. (*витяги*) 177

Римський статут Міжнародного кримінального суду від 10 листопада 1998 р. та 12 липня 1999 р. (*витяги*) 179

Конвенція про захист цивільного населення під час війни, 1949 р. (*витяг*) 182

Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р., що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 р. (*витяги*) 184

Конвенція про запобігання злочину геноциду і покарання за нього, 1948 р. (*витяги*) 193

Конвенція про припинення злочину апартеїду та покарання за нього від 30 листопада 1973 р. (*витяги*) 195

Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників (*витяги*) 197

Конвенція про статус біженців, 1951 р. (*витяг*) 198

Конвенція ООН про права дитини, 1989 р. (*витяги*) 199

Конвенція про права інвалідів, 2006 р. (*витяг*)..... 200
Конвенція про захист прав та гідності людини у зв'язку із застосуванням досягнень біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину від 4квітня 1997 р..... 201
Додатковий протокол до Конвенції про захист прав та гідності людини у зв'язку зі застосуванням досягнень біології та медицини (Конвенція про права людини та біомедицину), який стосується заборони клонування людей, 1998 р..... 217
Додатковий протокол до Конвенції про захист прав та гідності людини у зв'язку зі застосуванням досягнень біології та медицини (Конвенція про права людини та біомедицину), який стосується трансплантації органів і тканин людського походження, 2002 р..... 221
Додатковий протокол до Конвенції про захист прав та гідності людини у зв'язку зі застосуванням досягнень біології та медицини (Конвенція про права людини та біомедицину), який стосується біомедичних досліджень, 2005 р. 233
Протокол № 6 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, який стосується скасування смертної кари, 2000 р..... 252
Протокол № 13 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, який стосується скасування смертної кари за всіх обставин, 2002 р..... 255
Європейська конвенція про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 р. (*витяги*)..... 259
Декларація Організації Об'єднаних Націй про клонування людини від 8 березня 2005 р. 260
Декларація Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів (*витяг*)..... 262
Резолюції ГА ООН щодо захисту права людини на життя..... 263
43/111. Права людини та науково-технічний прогрес: право на життя..... 263
32/61. Питання про смертну кару 264
35/172. Довільні страти або страти без судового розгляду..... 267

36/59. Смертна кара ... 268
39/118. Права людини при здійсненні правосуддя ... 269
Резолюції ЕКОСОР ООН щодо захисту права людини на життя ... 272
2857 (XXVI). Смертна кара ... 272
1745 (LIV). Смертна кара ... 273
1984/50. Заходи, що гарантують захист прав тих, хто засуджений до смертної кари ... 276
Принципи ефективного запобігання і розслідування позазаконних, довільних і сумарних страт (*Рекомендовані резолюцією 1989/65 Економічної і Соціальної Ради ООН від 24 травня 1989 р.*) ... 278
1995/57. Смертна кара ... 283
Доповідь Генерального секретаря ООН «Смертна кара та застосування заходів, що гарантують захист прав тих, кому загрожує смертна кара», 18 грудня 2009 р. ... 285
Правові джерела Ради Європи з питань права людини на життя ... 386
Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 107 (1956 р.) «Про заходи, необхідні для звільнення політичних в'язнів у Східній Європі» ... 386
Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 613 (1976 р.) «Щодо прав хворих та умираючих» ... 387
Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 771 (1982 р.) «Щодо тенденцій і перспектив зміни кількості населення в Європі та менш розвинених країнах» ... 388
Рекомендація Парламентської Асамблеї Ради Європи № 934 (1982 р.) «Про генетичний інжиніринг» (*витяги*) ... 392
Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1044 (1994 р.) «Про скасування вищої міри покарання» ... 393
Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1097 (1996 р.) «Про скасування смертної кари в Європі» ... 394
Рекомендація Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1302 (1996 р.) «Щодо скасування смертної кари в Європі» ... 396

Проміжна відповідь щодо Рекомендації № 1302 (1996 р.) «Про скасування смертної кари в Європі» (*ухвалена Комітетом Міністрів 9-го квітня 1997 року на 588-му засіданні заступників Міністрів*) 397

Заключна Декларація 2-го Саміту 40 держав — членів Ради Європи 10–11 жовтня 1997 р. (*витяги*) 400

Рекомендація Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1418 (1999 р.) «Захист прав людини і гідності смертельно хворих та умираючих» 401

Пропозиція щодо підготовки Резолюції (10 березня 1999 р.) «Кампанія проти дітей-солдатів» 406

Відповідь Комітету Міністрів, ухвалена на 728-му засіданні заступників Міністрів (30 жовтня 2000 р.) щодо Рекомендації Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1418 (1999 р.) «Захист прав людини і гідності смертельно хворих та умираючих» 408

Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1187 (1999 р.) «Європа: континент вільний від застосування смертної кари» 410

Рекомендація Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1444 (2000 р.) «Конфлікт у Чечні» 412

Декларація Комітету Міністрів, прийнята 9 листопада 2000 р. «За європейський простір без смертної кари» (*витяги*) 417

Письмова декларація № 326 від 14 травня 2001 р. «Законодавство з евтаназії в Нідерландах є порушенням прав людини» 418

Письмова декларація № 312 від 14 травня 2001 р. «Легалізація евтаназії в Європі» 421

Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1258 (2001 р.) «Загроза тероризму для демократій» (*витяги*) 423

Пропозиція щодо Рекомендації (1 лютого 2002 р.) «Біологічна безпека» 424

Рекомендація Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1550 (2002 р.) «Про протидію тероризму і повагу до прав людини» 426

Звіт Комітету з соціальних питань, охорони здоров'я та справ сім'ї Парламентської Асамблеї Ради Європи (10 вересня 2003 р.). «Евтаназія» 430

Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1352 (2003 р.) «Дослідження стовбурових клітин людини» 455

Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1400 (2004 р.) «Проблема тероризму у країнах — членах Ради Європи» (*витяги*) 457

Письмова декларація № 353 (17 червня 2004 р.) 459

Пропозиція щодо Резолюції (5 липня 2004 р.) «Повага до прав людини у боротьбі проти тероризму» 461

Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1471 (2005 р.) «Процедури прискореного розгляду заяв щодо надання притулку в країнах — членах Ради Європи» (*витяги*) 464

Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1760 (2006 р.) «Позиція Парламентської Асамблеї щодо держав зі статусом члена та спостерігача Ради Європи, які ще не скасували смертної кари» 465

Відповідь Комітету Міністрів, ухвалена на 985-му засіданні заступників Міністрів (31 січня 2007 р.) щодо Резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1760 (2006 р.) «Позиція Парламентської Асамблеї щодо держав зі статусом члена та спостерігача Ради Європи, які ще не скасували смертної кари» 469

Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1560 (2007 р.) «Оголошення державами — членами Ради Європи міжнародного мораторію на застосування смертної кари» 471

Звіт Комітету з рівних можливостей для жінок і чоловіків (8 квітня 2008 р.) «Доступ до безпечного і законного аборту в Європі» 476

Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1608 (2008 р.) «Дитячі та підліткові самогубства в Європі: серйозне питання громадського життя» 494
Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1660 (2009 р.) «Ситуація з захисниками прав людини у країнах — членах Ради Європи» (*витяги*) 499
Пропозиція щодо підготовки Резолюції (27 січня 2010 р.) «Демографічна зима та майбутнє Європи»..... 502
Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1807 (2011 р.) «Смертна кара у країнах — членах і спостерігачах Ради Європи: порушення прав людини».... 504
Письмова декларація № 488 від 7 липня 2011 р. «Природні права людини» 507
Резолюція щодо клонування людей (15 січня 1998 р.) 509
Арабська хартія прав людини від 15 вересня 1994 р. (*витяги*)..... 512
Африканська (Банжульська) хартія прав людини і народів, ухвалена 27 червня 1981 р. (*витяг*) 513
Африканська хартія прав і добробуту дитини 1990 р. (*набув чинності 29 листопада 1999 р.*) (*витяг*) 513
Американська конвенція з прав людини (*витяг*)..... 514
Протокол до Американської конвенції з прав людини щодо скасування смертної кари, ухвалений 8 червня 1990 р. 515
Каїрська декларація про права людини в Ісламі від 5 серпня 1990 р. (*витяги*) 517
Міжнародні стандарти щодо смертної кари («Амнесті Інтернешнл», січень 2006 р.) 518

СУДОВА ХРОНІКА
(Обрано керівний склад Верховного Суду України) 573

ВИБРАНА БІБЛІОГРАФІЯ З ПИТАНЬ СТ. 2 ЄКПЛ..... 578